

PRAVLJICA O LEVJEM UČITELJU ROGIJU

Pred nami je pravljica o levjem učitelju Rogiju, ki nesrečno pade z lestve in postane paraliziran. Je pravljica o njegovem soočanju z novimi okoliščinami, o hipnem obupu, ki ga zajame, in o pogumu, s katerim (s pomočjo prijateljev) podeli svojemu življenju novi smisel. Podnaslov »sreča v nesreči« podaja optimistično sporočilo, da sreča ni odvisna od popolnosti telesa, ampak od popolnosti duha.

Avtor pravljice je ravno tako učitelj in izkušnja Leva Rogija je tudi njegova izkušnja, ki jo velikodušno deli z bralcem; pomembna življenjska spoznanja namreč (celo če smo otroci) najbolje izvemo preko zgodbe, in kdo drug lahko napiše bolj avtentično in doživeto zgodbo kot nekdo, ki je pravzaprav sam junak, ki ga piše.

Ilustracije so izdelali avtorjevi učenci, in ne le, da pravljico grafično obogatijo, ampak ji dajejo še dimenzijo otroka, ki po svoje doživlja izkušnjo drugega; njihove intenzivne barve, pozorno izrisani detajli, poteze, vse to priča o ljubezni in sočutju, ki so ju sposobni otroci. Ker nimajo distance, kakršno bi lahko imel poklicni odrasli ilustrator, njihove risbe sijajo in podarjajo vsebini izredno čustven naboj.

Kolikor so junaki pravljic velikokrat sami krivi za težave, v katere zabredejo, je Rogi žrtev nesreče, ki pride kot strela z jasnega in ga spremeni. Drugačnost, ki si jo sami izberemo, je zanimiva, tisto pa, ki je ne, občutimo kot tragedijo. Nesreča sicer sama po sebi ni osmišljena, kajti nobeno trpljenje nima smisla. Ali ga bomo znali osmisliti sami, je odvisno od našega poguma in od ustvarjalne energije, ki nas vodi ali ki mi vodimo njo. Vsekakor je osmisliti nesrečo s tem, da delimo izkušnjo z drugim, in način, kako smo jo preživeli, znamenje najvišje človečnosti. Takšen je Lev Rogi, ki je učitelj in ki učitelj ostane.

V literaturi so tragedije velikokrat instant-tragedije, ki se izogibajo direktnemu stiku z boleznijo, nesrečo, smrtjo, ali pa jo metaforizirajo. Lev Rogi pa je pravzaprav zelo realistična pravljica, saj brez okolišenja predstavi stvari take, kot se zgodijo, take, kakršne so. Otrok se z junakom pravljice identificira, zato mu lahko zgodba pomaga tudi čisto konkretno – s samim opisom rehabilitacije, s ponovnim pridobivanjem Rogijevega zaupanja vase, v življenje in seveda v prijatelje, ki odigrajo v Rogijevem svetu veliko vlogo.

Nekateri dogodki nas spremenijo manj, drugi bolj, mi pa smo tisti, ki soustvarjamo sami sebe z voljo in odločitvami. Dejstvo pa je, da je življenje invalidnega človeka drugačno. Do nekoga, ki je drugačen od nas, velikokrat vzpostavimo distanco. Ne gre za usmiljenje ali za odklanjanje, pač pa v prvi vrsti za strah, verjetno pred nečim, kar nam je tuje. Pravljice, kot je ta, ne samo da otrokom (in odraslim), ki delijo podobno izkušnjo, vlivajo dober občutek, da niso sami in da se dá, pač pa izkušnjo tudi tistim, ki jim je tuja, približajo, jo vzpostavijo kot nekaj, kar je. Pravljice in zgodbe so bile že od nekdanj tukaj zato, da naredijo tragedije manj tragične in nesreče manj nesrečne, tuje bolj domače in oddaljeno bližje. Predvsem pa, da s toplino in humorjem čuvajo in izpostavijo vrednote, zaradi katerih smo, kar smo, in ki bi jih radi privzgojili tudi našim otrokom. Da bo svet, čeprav včasih nepošten, ostal znosen in lep. Čeprav so vrednote dokaj obče, stalne in znane, jih je potrebno ves čas osveževati, preko zgodb jih je treba znova in znova podoživljati, da ne pozabimo, da se iz vsakega nepopolnega dne da ustvariti popolnost. V času, ko stremimo za popolnostjo, take zgodbe še kako potrebujemo. Da vidimo, kako se motimo v našem dojetju popolnosti. Kajti popolnost je – obstati, vztrajati, ustvarjati in deliti.

Poleg vsega pa je Lev Rogi tudi pravljica o svobodi; za Rogija namreč ne moremo reči, da je *priklenjen* na voziček; je svobodnejši od marsikoga. Kajti noge sicer so del svobode, ampak so del, ki ga lahko gladko odmislimo in s tem ni svoboda v popolnoma nobenem primanjkljaju.

Lučka Zorko